

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS I DRETS HUMANS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1094-2011

Fq.Con.núm. 33/27

VIII legislatura

Any 2014

Núm. 81

Presidència de l'Honorable Sra. Maria Assumpció Pons i Fullana

Sessió celebrada dia 16 d'octubre del 2014

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. PREGUNTES:

1) RGE núm. 1990/14, de l'Hble. Diputada Sra. Fina Santiago i Rodríguez, del Grup Parlamentari MÉS, relativa a funcions del Sr. Rafael Nicolau Girart. (**Retirada**). 1110

2) RGE núm. 1991/14, de l'Hble. Diputada Sra. Fina Santiago i Rodríguez, del Grup Parlamentari MÉS, relativa a assessorament del Sr. Rafael Nicolau Girart. 1110

II. PROPOSICIÓ NO DE LLEI RGE núm. 5598/14, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a repartiment dels fons de lluita contra la pobresa infantil. 1112

LA SRA. PRESIDENTA:

Bona tarda, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui, i en primer lloc els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. FIDALGO I BESTARD:

Sí, Sra. Presidenta, Oscar Fidalgo sustituye a Margarita Prohens.

EL SR. MARTÍ I BALLESTER:

Sra. President, Gabriel Martí substitueix Rosa Maria Bauzá.

LA SRA. PRESIDENTA:

El primer punt de l'ordre del dia d'avui consisteix en les preguntes RGE núm. 1990 i 1991/14.

Assisteix la consellera de Família i Serveis Socials, Sra. Sandra Fernández Herranz, acompanyada de la Sra. Elvira Bonail, cap de Gabinet; la Sra. Julia Rubí, cap de Premsa; i el Sr. Guillermo Sánchez, secretari general.

I.1) Pregunta RGE núm. 1990/14, de l'Hble. Diputada Sra. Fina Santiago i Rodríguez, del Grup Parlamentari MÉS, relativa a funcions del Sr. Rafael Nicolau Girart.

Per formular la pregunta RGE 1990/14, relativa a funcions del Sr. Rafael Nicolau Girart té la paraula l'Hble. Consellera Sra. Fina Santiago, per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. Bé, no som consellera, som diputada.

LA SRA. PRESIDENTA:

Ai, perdó, perdó. Sí, perdoni, Sra. Santiago.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

No es preocupi, no és cap insult, vull dir que... simplement és per...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, sí.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

No, per favor... Bé, aquesta 1990 la don per contestada perquè em va arribar fa dos o tres dies per escrit.

LA SRA. PRESIDENTA:

Idò, Sra. Santiago, queda retirada aquesta primera pregunta.

I.2) Pregunta RGE núm. 1991/14, de l'Hble. Diputada Sra. Fina Santiago i Rodríguez, del Grup Parlamentari MÉS, relativa a assessorament del Sr. Rafael Nicolau Girart.

I per formular la segona pregunta, RGE 1991/14, relativa a assessorament del Sr. Rafael Nicolau Girart, té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Santiago, per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. Bona tarda a tots i a totes; vull agrair a la consellera aquesta compareixença per respondre dues preguntes que realment ara s'han convertit en una.

Nosaltres crec que varem ser prudents, varem esperar realment un termini ample per sol·licitar la compareixença de la consellera per contestar oralment en comissió aquestes dues preguntes, perquè la pregunta formulada per escrit és del febrer, i quan nosaltres varem reclamar la compareixença de la consellera era a finals de setembre. Un parell de dies després de la reclamació la pregunta 1990 va ser contestada, però no així la 1991, que són sobre el mateix tema.

Ja varem tenir cert interès per saber quines eren les funcions que tenia encomanades per part de la Conselleria de Família i Afers Socials el Sr. Rafael Nicolau Girart, quan ja a principis de l'any 2014 varem sol·licitar, com a mode d'exemple, una còpia de l'agenda de l'activitat realitzada pel Sr. Rafael Nicolau Girart durant el mes de desembre de 2013. La contestació ens va arribar el mes de febrer, en un format que jo crec que era de les primeres vegades que l'hi rebia, molt protector -"aquesta resposta conté dades de caràcter personal, per la qual cosa les dades facilitades únicament podran ser utilitzades per a la finalitat que justifica la seva cessió"-; vaig pensar que m'enviarien efectivament una relació de l'agenda d'aquest assessor i que efectivament hauria de ser prudent en la seva utilització, i la contestació, darrere dues pàgines en què se m'explicava que aquesta resposta conté dades de caràcter personal i estava lligada a no sé quantes lleis de protecció de dades, era que el Sr. Rafael Nicolau Girart, com a assessor tècnic de la Conselleria de Família i Serveis Socials, no disposa d'agenda d'activitats programades, quan jo demanava l'agenda de desembre de 2013 el mes de gener. Per tant no demanava activitats programes sinó que em fes una còpia d'una agenda de les funcions que havia fet, de les feines fetes per un assessor amb un sou públic el desembre de 2013; això el gener del 2014.

Davant aquesta contestació de la conselleria vaig fer dues preguntes; una, quines funcions..., quines funcions concretes té encarregades el Sr. Rafael Nicolau Girart per part de la Conselleria de Família i Benestar Social; em varen contestar el 30 de setembre, la pregunta era de gener: "Les tasques que en cada moment es considerin pertinents dins les funcions generals de la plaça d'assessor tècnic". Per tant, una altra contestació absolutament genèrica, que crec que era funcions concretes que té encarregades després pràcticament d'un any llarg de nomenament d'aquest assessor.

Avui és vostè aquí perquè hi ha una pregunta que no ha contestat, també formulada el febrer, sobre quins temes assessorar a l'equip directiu de la Conselleria de Família i Benestar Social el Sr. Rafael Nicolau Girart. Ens agradaria, Sra. Consellera, que ens concretàs en quins temes està assessorant en aquest moment a l'equip directiu de la conselleria, a vostè mateixa, i quines funcions té encomanades, o que ens posi exemples de la feina que fa aquest assessor, el Sr. Rafael Nicolau Girart.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Santiago. Per contestar té la paraula l'Hble. Consellera Sra. Sandra Fernández, per un temps de deu minuts.

LA SRA. CONSELLERA DE FAMÍLIA I SERVEIS SOCIALS (Sandra Fernández i Herranz):

Muchas gracias, presidenta. En primer lugar me gustaría pedir disculpas por no haber contestado en plazo la pregunta por escrito. Desde luego tomamos nota, intentaremos contestar siempre en plazo, pero, bueno, debido también al volumen de preguntas escritas a veces se hace difícil contestar, pero en cualquier caso eso no es excusa e intentaremos pues mejorar en las próximas preguntas.

También me gustaría decirle que me llama la atención que teniendo dos asesores como tenemos en la conselleria, el Sr. Rafael Nicolau y la Sra. María Castro, todas las preguntas que se han hecho en relación a los asesores hayan sido solamente por saber la agenda, las funciones o en qué asesora el Sr. Rafael Nicolau y no se haya prestado en este caso ninguna atención a las funciones que pueda tener la otra asesora, la Sra. María Castro.

La Ley de la función pública de la comunidad autónoma de las Islas Baleares, cuando habla de personal eventual -el Sr. Rafael Nicolau es una persona que está contratada así o está designada así, como personal eventual- afirma que es personal eventual aquel que en virtud de nombramiento legal ocupa con carácter temporal puestos de trabajo considerados de confianza o de asesoramiento especial de la Presidencia, de los consejeros o las consejeras, no reservados a personal funcionario de carrera. Es decir, no establece tampoco ni unas funciones determinadas ni unos requisitos determinados para este personal. Bien, voy a intentar explicarle las funciones generales, porque sí que es cierto que van variando, evidentemente, en función de la temática que estemos trabajando en la conselleria, que tienen estos dos asesores, porque creo que se entenderá mejor de forma global.

Cuando se crea la Conselleria de Familia y Servicios Sociales, como usted sabe en mayo del año pasado, creemos necesario que, evidentemente a parte de los cargos de las dos direcciones generales que se crean, que las personas que deben asesorar, en este caso asesorar al conseller y también para nosotros a toda la conselleria, nuestra intención es que se dediquen realmente a ser, digamos, uno de los canales de información con la sociedad civil, es decir, con la sociedad civil y especialmente también con los municipios. Saben que nuestra

conselleria tiene relación con muchísimas entidades, que trabajamos no solamente a través de convenios, a través de subvenciones, pero es evidente que el tercer sector es un sector muy amplio de entidades y que además hay una serie de competencias compartidas en servicios sociales con ayuntamientos y con consejos insulares, con lo cual creíamos que debíamos reforzar muchísimo el papel de interlocución y de poner a disposición a personas tanto con entidades como con municipios, y eso es de lo que se han encargado tanto la Sra. María Castro como el Sr. Rafael Nicolau.

La Sra. María Castro, por su formación, que es economista, se ha dedicado más a la interlocución, tanto con ayuntamientos, consells insulares, como con entidades, pues en materia de subvenciones, en materia de convenios y determinadas problemáticas, normalmente referidas a cuestiones económicas, que se van suscitando día a día, como usted sabrá, que ha sido consellera. Bien, el Sr. Rafael Nicolau sí que nos interesaba que estuviese más presente tanto con las entidades como con los municipios para que nos trasladase especialmente las problemáticas que encontraban tanto entidades sociales como entidades de *gent gran* y ayuntamientos, y también con una función muy específica respecto a la *gent gran*. Nuestra conselleria, como saben, está trabajando tanto desarrollando el Plan de familia, la estrategia de inclusión social, y evidentemente un ámbito muy importante en nuestra conselleria es la dependencia. Éstos son digamos tres ámbitos que las personas mayores para nosotros deben tener una importancia fundamental.

La Ley de dependencia o el sistema de dependencia evidentemente porque la mayor parte, por no decir la totalidad, de personas dependientes son personas mayores, y es evidente que con los cambios que se están produciendo es muy importante tener un contacto directo también con las entidades de *gent gran* para poderles informar, pero también para que éstas puedan transmitir sus dudas, sus sugerencias, etc.; y con los ayuntamientos evidentemente también. Y respecto al Plan de familia, creemos que las personas mayores, lo que podríamos hablar dentro del Plan de familia del papel de los abuelos y de las abuelas en las familias, también es algo que con el contacto directo con asociaciones por ejemplo de tercera edad es evidente que se pueden recoger las inquietudes, y el Sr. Rafael Nicolau trasladarnoslas. Y en el ámbito de la inclusión social, también; usted sabe que precisamente en este tiempo de crisis el papel de las personas mayores dentro de la familia se ha visto muy agravado porque hay personas mayores que con su pensión están sosteniendo a toda la familia, hay personas mayores que se han quedado solas, hay personas mayores que necesitan evidentemente la atención de la administración, y creemos que toda esa información a través de los ayuntamientos y de los clubs de las entidades de tercera edad nos puede servir evidentemente para desarrollar estrategias concretas.

En resumidas cuentas, éstas son las funciones que están haciendo estos dos asesores, porque también teniendo en cuenta, yo creo, el nivel de los funcionarios que hay en nuestra comunidad autónoma, de los profesionales que trabajan, creíamos que estas funciones más de asesoramiento técnico a la conselleria podían quedar más resueltas, pero que es evidente que debíamos tener un contacto mucho más cercano con la sociedad porque somos una conselleria que, como le vuelvo a repetir, trabajamos muchísimo con las entidades, y también porque tenemos muchísimo trabajo que hacer con ayuntamientos y con consells insulares, y para nosotros la coordinación entre las administraciones con el sector con el que trabajamos era una cuestión primordial, y es por eso que nuestros asesores se dedican principalmente a ello.

Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Passam al torn de rèplica, i té la paraula la Sra. Santiago, per un temps de cinc minuts.

Gràcies, Sra. Santiago. Si vol fer el torn de rèplica la Sra. Consellera...

LA SRA. CONSELLERA DE FAMÍLIA I SERVEIS SOCIALS (Sandra Fernández i Herranz):

Simplemente, y para que quede constancia, que la verdad es que desde esta conselleria y la consellera sí que valoramos muy positivamente el trabajo que está haciendo en este caso nuestro asesor el Sr. Rafael Nicolau.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Acabat el debat del primer punt de l'ordre del dia volem agrair la presència... Sr. Thomàs, si guarda silenci... Gràcies.

Acabat el debat del primer punt de l'ordre del dia, volem agrair la presència de la Sra. Consellera i dels seus acompanyants. I suspenem la sessió per un temps de dos minuts per tal d'acomiar-los.

II. Proposició no de llei RGE núm. 5598/14, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a repartiment dels fons de lluita contra la pobresa infantil.

LA SRA. PRESIDENTA:

Passam al debat del segon punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en la Proposició no de llei RGE núm. 7598/14, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a repartiment dels fons de lluita contra la pobresa infantil.

Té la paraula per tal de defensar-la l'Hble. Sra. Conxa Obrador, per un temps de deu minuts.

LA SRA. OBRADOR I GUZMAN:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta, bones tardes a tots i a totes. Aquesta iniciativa, com diu el títol té a veure amb debatre el plantejament del repartiment de la creació i del repartiment del

fons per lluitar contra la pobresa impulsat pel Ministeri de Sanitat i Serveis Socials dins el Pla d'inclusió 2012-2016.

Tots podem estar d'acord que el punt de partida que dóna resposta o que justifica, millor dit, aquesta acció és la cruesa de la recessió econòmica la qual ha impactat molt fortament a les persones que ja estaven en una situació de vulnerabilitat, però que també han estat les polítiques de retalls del Govern, tant estatal com autonòmic, les que juntament amb la recessió econòmica han provocat l'augment de la desigualtat i de la descohesió social del nostre país.

Pensem que aquesta mesura que impulsa el Partit Popular no és una resposta als riscos que ell mateix ha provocat, que són riscos socials que emergeixen des de l'augment dels índexs de pobresa, principalment de la pobresa infantil, de l'exclusió social, de la vulnerabilitat de les famílies monoparentals, especialment, de la precarietat de l'ocupació, de l'atur juvenil o de les dificultats dels aturats de llarga durada.

Pensem que és necessari impulsar mesures estructurals que donin solucions i respostes a una situació de pobresa que es cronifica, que es cronifica precisament per la manca de resposta estructural d'un estat que l'únic que fa en aquest moment és presentar un pla d'emergència, un fons d'emergència, però que continua aplicant aquelles polítiques de retalls que són precisament les que duen a aquesta situació que afecta gran part de la població.

Vull recordar que el pressupost general de l'Estat del Govern Rajoy han llevat del pressupost d'ocupació i de prestacions, de polítiques d'ocupació i de prestacions social 5.000 milions d'euros. Per tant, aquestes són les decisions que afecten directament l'augment de la desigualtat social del nostre país, juntament amb les iniciatives legislatives, reforma laboral, desmantellament de la llei de dependència, retalls en educació, retalls sanitàries, mesures que incideixen directament en la pobresa i en l'empitjorament de la situació de les persones que viuen en risc de pobresa.

Per donar resposta també d'una manera urgent, el Partit Socialista al 2012 va proposar la creació d'un fons d'emergència per lluitar contra la pobresa i l'exclusió social, dotat amb 1.000 milions d'euros que el Partit Popular va rebutjar, un fons que actuava directament i transferia fons a les comunitats autònomes, a les diputacions i als consells insulars, als ajuntaments, a les entitats del tercer sector i a les famílies.

El Partit Popular fa quasi tres anys que fa dir que no a crear aquest fons i ara crea un altre fons que podria haver estat creat ja fa tres anys i que hagués pogut donar resposta ja fa tres anys a aquesta situació, però és ara quan la ministra Mato transfereix 17 milions d'euros a les comunitats autònomes per poder actuar contra la pobresa.

Nosaltres, el meu grup, ja al Congrés de Diputats va dir que aquest fons, va manifestar que aquest fons era realment insuficient per fer front a la lluita contra la pobresa, però ho ha dit el Partit Socialista i ho han dit totes les entitats que treballen al sector de pobresa i exclusió. EAPN ha manifestat que aquesta quantitat és insuficient, fins i tot ha tret un càlcul del que rebrà cada nin que viu en situació de pobresa en aquest país, 2.300.000 infants sota el llindar de la pobresa rebran 43 cèntims anuals per infant, d'aquest fons.

Nosaltres també hem fet el càlcul del que rebrien els nins, els infants d'aquesta comunitat, d'aquest fons, i la realitat és que la quantitat que rebran és... no sé com dir-los-ho, és una vergonya, és una manca de sensibilitat, sobretot si pensam que la consellera va celebrar aquesta dotació quan aquesta dotació el que farà serà -com he dit abans- transferir 12 euros en dos anys als nins d'aquesta comunitat que viuen en situació de pobresa.

La ministra, quan va comunicar que es creava aquest fons, va dir que s'havia arribat a un consens amb totes les comunitats, amb tots els governs que havien enviat els seus directors generals a les reunions del consell territorial en què es va acordar la dotació d'aquest fons i no sols varen acordar la quantitat amb la qual dotaven aquest fons, sinó també el criteri de repartiment i varen determinar que fos el criteri de l'estratègia europea AROPE i vull recordar que aquí quan els grups de l'oposició citen aquest criteri com per demostrar i per reforçar i per manifestar que hi ha quasi 70.000 infants en situació de pobresa per aquest criteri, aquí, en aquesta comissió s'ha dit que aquest criteri no era vàlid i s'havien de tornar a replantejar uns altres criteris que s'apropassin més a la realitat de pobresa. Per tant, la mateixa ministra utilitza un criteri que aquí es menysprea com a criteri no ajustat a la realitat de pobresa de les Illes Balears.

Al consell territorial on es va determinar la dotació d'aquest fons i el criteri de repartiment hi va haver cinc comunitats que varen manifestar la seva disconformitat amb el repartiment d'aquest fons al Consell Territorial de Serveis Socials. Les Illes Balears, els representants del Govern de les Illes Balears no varen manifestar absolutament cap disconformitat, varen acceptar una quantitat de 800.000 euros que és una quantitat realment insuficient, sobretot tenint en compte que Galícia, que és la sisena comunitat de l'Estat espanyol en menor percentatge de famílies en situació d'exclusió social, rep 750.000 euros.

Per tant, consideram que aquí no hi ha un criteri d'equitat en el repartiment i sobretot, no d'equitat, no hi ha cap ponderació en relació amb els índexs de pobresa a les comunitats en les quals ha crescut més l'índex de pobresa com és la comunitat balear. Avui sortien els representants d'EAPN i manifestaven que la nostra comunitat en els darrers anys ha crescut 10 punts l'índex de pobresa, la comunitat on més ha crescut aquest índex. I què significa? Idò significa, si parlam d'estratègia europea i pobresa infantil, que el 38% d'infants de la nostra comunitat està en situació de risc, 73.500 infants de les Illes Balears, quan a l'Estat la mitjana és del 26,7%.

Per tant, les Illes Balears, una de les comunitats amb un major creixement percentual de pobresa rebrà del fons estatal 800.000 euros fins al 2016 i els infants d'aquesta comunitat rebran 12 euros per lluitar contra la pobresa.

Vàrem fer una pregunta a la consellera per conèixer com s'articulava la distribució de fons a nivell de la comunitat i vàrem rebre una resposta que deia que s'ha enviat una carta informativa a tots els municipis de les Illes Balears per tal que valorin si estan interessats a rebre l'ajut, si estan interessats a rebre l'ajut. Per tant, ens trobam davant un fons el qual dependrà de la voluntarietat dels ajuntaments poder participar o no en projectes per lluitar contra la pobresa en projectes municipals...

LA SRA. PRESIDENTA:

Vagi acabant, Sra. Obrador.

LA SRA. OBRADOR I GUZMAN:

Vaig acabant. I dic que nosaltres celebrem que venguin recursos, però pensam que la nostra aposta ha d'anar per materialitzar un pacte nacional contra la pobresa infantil amb estratègies explícites i que comencin per acceptar que tenim un problema que no és una mera derivació d'una conjuntura econòmica, necessitam un pla que afronti aquesta situació de manera estructural i de manera permanent i en el qual hi hagi participació de tots els partits, organitzacions socials i empresarials.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Obrador. Per fixar la posició i pel Grup Parlamentari MÉS té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Santiago, per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. A part de les dades que ha exposat la portaveu del Grup Socialista realment n'hi ha d'altres, que també assenyalen com en aquest moment la situació no millorant en absolut la vida quotidiana de les persones.

Si la renda mitjana de l'any 2012 era de 18.500 euros, que ens col·locava a una renda mitjana de l'any 2001, la de l'any 2013 és més baixa que aquests 18.500 euros. Mentrestant la pujada de les necessitats bàsiques de la població -llum, aigua, pa, productes bàsics, etc.- a causa de la pujada de l'IVA han pujat un 10%. Vull dir, tenim sous mitjans de l'any 2001 i en canvi tenim unes pujades de sou considerables, això afecta les famílies i les famílies on són els menors, perquè de vegades parlam dels menors com a ens abstractes i hem de parlar de les famílies amb menors, on hi ha els menors.

La reducció dels salaris és una constant des de l'any 2011 al conjunt de l'Estat espanyol i efectivament afecta el conjunt de les famílies. El treball en precari, el 85% del treball que es crea a la nostra comunitat autònoma és inferior a dos mesos -inferior a dos mesos. Hi ha més pobres amb un llindar d'ingressos més baix, si abans eres pobre, si a l'any 2009 eres pobre, si vivies tot sol eres pobre si cobraves menys de 8.000 euros, a l'any 2012 ets pobre si cobres menys de 7.300 euros, perquè com que baixa el salari cada vegada hi ha més pobres i a més a més amb manco doblers i, en canvi, insistesc. els productes bàsics pugen.

Davant aquesta situació econòmica en què l'economia no permet crear llocs de feina que és el que dona autonomia econòmica i autonomia personal a les persones, hi ha manco prestacions socials, menys prestacions econòmiques, hi ha una caiguda de la cobertura social; les llars sense ingressos continuen pujant, les persones sense cap tipus de protecció social continuen pujant.

Això crec que és una realitat que no podem negar, perquè hem tengut la fortuna d'escoltar diverses ONG i professionals que fan feina a l'àmbit de la infància, durant aquesta elaboració de la Ponència de la infància, i les dades han estat contundents: han arribat a dir, representants de la plataforma que recull totes les entitats de la nostra comunitat autònoma que treballen per l'infància, han arribat a dir: "Senyors diputats i senyores diputades a la nostra comunitat autònoma hi ha nins i nines que passen fam", això ha estat una expressió d'un representant d'aquestes entitats. Vull dir que, efectivament això està clar, la realitat quotidiana no concorda amb aquestes macro xifres que ens donen el Govern Rajoy i el Govern Bauzá en relació amb la millora.

I aquesta proposta és una proposició no de llei que va en el sentit d'activar algun tipus d'acció per millorar aquesta situació dels infants que, insistesc, sempre són situacions de família.

És curiós que el mateix govern Rajoy publica el Pla estratègic nacional d'infància i adolescència 2013-2016, que s'aprova al Consell de Ministres l'abril de 2013, i no hi ha cap dada en relació amb la pobresa infantil, cap objectiu, hi ha dades, però no hi ha cap objectiu de lluita contra la pobresa infantil.

Dic que és curiós perquè efectivament a l'any 2014 es veu en la necessitat de fer un fons per a la lluita contra la pobresa infantil. L'evidència que la pobresa infantil comença a ser realment un problema és el fet que el mateix govern es veu obligat a crear un fons especial per a la lluita contra la pobresa infantil que no està lligat a un pla estratègic nacional d'infància i adolescència que havia aprovat un any abans. I quan es diu a quines necessitats ha d'anar aquest fons, a veure si són necessitats... o a què va dirigit aquest fons nou, en el cas de les Illes Balears, toquen a 879.000 euros, perquè va a..., les necessitats a cobrir són: despeses relacionades amb alimentació, roba, higiene bàsica, transport públic o escolar per a trasllat a centres educatius.

Vull dir que un govern sigui capaç d'adonar-se'n que ha de fer un fons per a la lluita contra la pobresa infantil per cobrir aquestes necessitats bàsiques després de fer un pla estratègic d'aquestes característiques, primer, manca de planificació, però si és necessari fer un fons per a la lluita contra la pobresa infantil per cobrir aquestes necessitats bàsiques ens dona, a la comunitat autònoma i a la resta, perquè ara som aquí, però insuficient, un fons insuficient, 879.000 euros.

És clar, això dona que el repartiment a les Illes Balears sigui a Mallorca, 696.000 euros; a Eivissa, uns 100.000, i a Menorca, uns 74.000. A qualque municipi hi arriben 1.400 euros, per cobrir despeses relacionades amb alimentació, roba, higiene bàsica, transport públic! És absolutament insuficient.

Vostè en aquesta proposició no de llei ens parla d'un pacte nacional contra la pobresa infantil. Jo li donaré el nostre vot perquè crec que té bona intenció, però no crec ja en pactes nacionals ni crec en plans. Pens que el que dona drets són les lleis i quan els ciutadans estan informats i reclamen sobre un dret és quan realment s'apoderen les persones. Mentre hi hagi plans crec que són declaracions de bona voluntat i no s'arriba a res.

Perquè fixi's que d'aquest pla nacional..., perdoni, del Pla estratègic nacional d'infància i adolescència el qual, teòricament, està molt bé i té una responsabilitat al conjunt de les comunitats autònomes, a través de preguntes parlamentàries m'he dirigit a la conselleria per dir: a veure, de tots aquests objectius que ha de realitzar la comunitat autònoma per millorar la qualitat de vida dels nostres infants i adolescents, li deman quins són els nous programes d'atenció integral arran d'aquest pla, i tot el que em contesta la consellera, i li he fet vuit preguntes en relació amb els vuit punts en què la comunitat autònoma ha d'intervenir, són programes que ja existeixen: un programa d'activitats parentals, de millora parental que ja hi havia; un servei de mediació pública que ja hi havia i que va poder ser pública perquè es va modificar la llei a la passada legislatura perquè el Partit Popular en la legislatura de Matas va fer una llei que prohibia la mediació pública, el segon pacte de progrés va canviar aquesta llei; ens parla que per als menors emancipats que han passat per processos de tutela hi ha deu places, que ja existien a l'altre pacte; ens diu que hi ha un servei d'atenció a les víctimes d'abusos sexuals que no estan tutelades, que estan protegides pels seus pares, que ja existia. Per tant, els plans no ens serveixen per crear nous serveis, per crear noves prestacions.

Crec cada vegada més que aquests plans i aquests programes tenen bona voluntat, però realment no milloren la qualitat de vida de les persones. Cada vegada som més partidària de lleis. A la nostra comunitat autònoma hi ha una llei de serveis socials no derogada, la qual, entre els seus objectius o els seus articles, posa que una de les prioritats que ha de tenir el Govern és garantir les prestacions bàsiques de la població, i les determina com ho determina aquest pla a través del que es considera bàsic, que és l'alimentació, la roba, la higiene bàsica, etc. Aquesta llei de serveis social no està desenvolupada, hi ha un decret després que està posposat a l'any 2015, el qual efectivament estableix que aquestes garanties de prestacions bàsiques han de ser a través d'una renda bàsica i a través de menjadors socials, menjadors escolars, etc.

A mi, en pla autonòmic, quan hi ha una llei que determina clarament com s'ha de fer i com s'ha d'actuar davant aquestes coses, em pareix que és reduir, em pareix que és reduir els instruments actuals que hi ha en aquest moment a la nostra comunitat autònoma. Per tant al segon punt m'abstendré perquè tenim una llei que s'incompleix i no pot ser substituïda per un pla.

Als punts 3, 4 i 5 el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a cofinançar amb la mateixa quantitat que aportarà l'Estat a la comunitat autònoma el fons contra la pobresa infantil; em pareix molt assenyat; normalment és estrany que el Govern de l'Estat no ho hagi obligat a fer, normalment fins ara, quan hi havia un conveni, per exemple el Pla de prestacions bàsiques i tots, actuen d'aquesta manera, si el Govern de l'Estat posa un euro les comunitats autònomes respectives n'han de posar un altre, i això em pareix encertat. El punt 4 també em pareix adequat, que es faci un repartiment d'aquest fons de pobresa identificant quins són els objectius i amb indicadors per valorar la seva eficàcia i eficiència, i també amb aquests..., que és una cosa semblant al punt cinquè, que estableix indicadors de resultats amb l'objectiu de valorar l'impacte, és a dir, mira no només quins objectius sinó a més quin impacte han tengut, i això em pareix molt interessant, i els nostres grups, els regidors ja han fet preguntes perquè no ens agradaria que aquests pocs doblers que han arribat als municipis no fossin utilitzats per fer projectes nous o ajudes noves, sinó que servissin per finançar ja el que tenen els ajuntaments, i per tant ens trobaríem en una situació igual que el Pla estratègic nacional d'infància i adolescència, que no ha aportat res a la comunitat autònoma, i temem que això tampoc no porti res als municipis, i hauria de ser que si no es fan serveis almanco que es facin prestacions noves per a aquelles famílies que estan en situació de necessitat, i que als municipis no els serveixi per justificar coses que ja s'estan fent.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Santiago. I pel Grup Parlamentari Popular té la paraula l'Hble. Diputada Sra. María José Bauzá, també per un temps de deu minuts.

LA SRA. BAUZÁ I ALONSO:

Muchas gracias, Sra. Presidenta. Yo también empezaré aportando datos, que quería leerles algunas noticias, como por el ejemplo el 3 de diciembre de 2010 el diario *El Mundo* saca que "España es el segundo país con la tasa de pobreza infantil más alta de la OCDE", o sea, la tasa infantil más alta de los 21 estados que pertenecen a esta organización internacional. El 31 de octubre de 2011 *El País*, de ámbito nacional, destaca: "La crisis dispara la desigualdad de los ingresos entre los españoles. La desigualdad de ingresos entre los españoles se disparó el año pasado hasta el nivel más alto recogido en la serie estadística europea que arranca en 1995. El paro, la bajada de los sueldos y el fin de algunas prestaciones han dado cuerpo a eso conocido como la factura desigual de la crisis", repito, octubre de 2011. Creo que en España gobernaba un gobierno socialista.

Pero también en Baleares las cosas no fueron muy diferentes. Tenemos aquí por ejemplo una noticia de Europa Press que decía: "Baleares era en 2007 la comunidad con menor pobreza económica, mientras que en 2011 se sitúa entre las cinco primeras"; dice que "el intervalo de tiempo que va entre 2007 a 2011 Baleares es una de las comunidades que sufre un mayor deterioro en dicho índice, motivado por una fuerte caída de la renta, el gasto familiar y un importante crecimiento de la desigualdad". Y yo me pregunto: con todos estos datos, ¿cómo es que el gobierno del Sr. Rodríguez Zapatero no elabora un

plan de inclusión social que substituya al que acabó en 2010?, ¿o cómo el gobierno autonómico del pacto, con todos estos datos, con toda una legislatura donde veían que la situación iba a peor, no elabora un plan, una estrategia o algo, deja algo elaborado en este sentido, un poco en esta misma línea?, pues en vista de hacia dónde iba la situación, pues algo previsto para cambiar esta tendencia.

Yo sí que les puedo decir que lo que es la lucha contra la pobreza y la exclusión social ha sido una de las prioridades para este gobierno desde el inicio de la legislatura, y creo que los datos nos avalan, además porque somos muy conscientes de que a pesar de la que situación poco a poco va mejorando todavía son muchas las familias que sufren y pasan necesidades. Y una muestra de que la preocupación ya viene de hace tiempo es que por ejemplo en estos últimos presupuestos de 2014 se dedican 20 millones de euros exclusivamente a políticas de inclusión social. Como bien saben llevamos dos años seguidos donde se aumentado la renta mínima de inserción en un 152% respecto a la pasada legislatura. Por otra parte también se ha triplicado el Plan de prestaciones básicas, y, como bien ya explicó la consellera en la comparecencia cuando explicó todos estos datos, este plan de prestaciones básicas recoge un millón de euros dedicados precisamente al mismo destino que va al fondo que viene del Estado, con lo cual consideramos que este millón de euros ya viene a igualar esa aportación del Estado que estamos mencionando.

Pero como además este gobierno es muy consciente de que no nos podemos limitar a tomar medidas de emergencia y que hay que planificar a largo plazo, pues está en elaboración ese plan de familia de las Islas Baleares 2015-2019, con medidas concretas para ayuda a la familia. También con ayuda de las entidades y el resto de las administraciones implicadas está elaborando la Estrategia de inclusión social en las Islas Baleares, que contemplará las medidas encaminadas precisamente a dar respuesta a las necesidades derivadas de la pobreza y la exclusión social. Y permítame que le recuerde, Sra. Obrador, que esto lo acordamos en un pleno, precisamente a instancias de una moción presentada por el Grupo Socialista, instamos precisamente a hacer una estrategia de inclusión social, que es en la que está trabajando este gobierno, y como le digo es la que aprobamos todos, con lo cual no entenderíamos ahora tener que aprobar un nuevo plan, cuando lo que estamos haciendo ya se acordó hace bastantes meses en un pleno.

También somos muy conscientes de la gran labora que hacen las entidades, y por eso este año también se han incrementado en un 20% los recursos destinados a la convocatoria de subvenciones, y sin duda creo que la mayor muestra de que este gobierno está implicado en la ayuda, digamos, a los colectivos que peor lo están pasando es precisamente el montante presupuestario que tiene ya alcanzado la Conselleria de Asuntos Sociales en 140 millones, que es la cantidad más alta de esta conselleria en..., vamos, desde que tenemos autonomía.

En esta misma línea está trabajando el Gobierno de España, y la última muestra es el Plan de inclusión social de ámbito nacional, que tiene más de 240 medidas para precisamente avanzar en ese compromiso de prestar una especial atención a las personas que se encuentran en una mayor vulnerabilidad. Además este plan por primera vez responde a una voluntad del Gobierno de hacer un plan de estas características, por lo que quiero recordarles que el plan anterior era una obligación que venía de la Unión Europea; ahora la Unión Europea no nos obliga a elaborar este plan, pero sin embargo el Gobierno de España ha considerado importante seguir las recomendaciones de la Unión Europea en este sentido y aprobar este plan. Es importante también aclarar que este plan se ha hecho con el consenso de las administraciones autonómicas y locales, y he de decir a la Sra. Santiago que precisamente es este plan de inclusión social donde la inversión en temas de pobreza infantil se ha establecido como objetivo prioritario; todas las medidas de este plan de hecho girarán en torno a la eliminación de la pobreza infantil y de las familias con hijos menores a cargo. A diferencia de otros planes anteriores, contempla todos los grupos que puedan estar en situación de exclusión y prevé programas de urgencia social dirigidos a cubrir necesidades básicas. También incluye una estrategia integral nacional para las casi 23.000 personas sin hogar que hay en nuestro país, que también se van a recoger en este sentido, y el compromiso que el Gobierno ha asumido con el tercer sector, con el que se trabaja codo a codo desde el primer momento de la legislatura.

Este plan cuenta con un presupuesto de 136.000 millones de euros, una media de 34.000 millones al año, 93 millones al día durante cuatro años, destinados íntegramente a luchar contra la pobreza y la exclusión social; como digo, un plan coordinado con todas las comunidades autónomas y con los ayuntamientos, y que además supone un incremento de 4.000 millones de euros más que el último plan que se aprobó a nivel nacional.

Entrando ya en el objeto de esta PNL, el fondo que se aprobó el 16 de julio de este año entre el ministerio y las comunidades autónomas en el seno del consejo territorial, estamos hablando de un fondo de 17,4 millones de euros para ayudar a las familias con menores a cargo, del que Baleares recibe 879.000 millones, casi 900.000. Yo creo que, dado el tamaño de nuestra comunidad autónoma en comparación con otras comunidades autónomas, más que considerable la aportación que se hace a las Islas Baleares. Evidentemente siempre podríamos pedir más, pero creo que es la primera aportación que se hace a nivel nacional para este tema, y dados los datos que le he dado anteriormente no es que antes no fuera necesario. Es el primer fondo que se da de estas características, precisamente destinado exclusivamente a combatir la pobreza infantil, y además va a permitir que los menores no se vean afectados por las dificultades económicas que atraviesan sus familias. Como dice muy bien este fondo se reparte con los criterios que se han consensuado entre las comunidades autónomas en base a la tasa AROPE, por lo que digo es un criterio consensuado por las comunidades autónomas que ahí estaban presentes, en este consejo interterritorial, y son estas comunidades autónomas las que han determinado los criterios de reparto.

Por otra parte, con respecto a su proposición no de ley, precisamente he de decirle que los objetivos a los que se tiene que destinar se establecieron en ese mismo consejo interterritorial, y es el mismo fondo el que establece a qué objetivo se tiene que determinar; no es cuestión de la comunidad autónoma el establecerlo sino que viene determinado de antemano. Y además ese mismo consejo decide que los departamentos de las comunidades autónomas son los que tienen que evaluar ese..., tienen que hacer un seguimiento y una evaluación de cuando se asigna el fondo, cómo se aplica y dar cuentas al Estado.

Precisamente también lo que le quería comentar es que en cuanto a los indicadores, esa es una de las cuestiones que está trabajando muy intensamente la estrategia de inclusión social, porque lamentablemente en esta comunidad autónoma no contábamos con un sistema de indicadores que nos permita conocer a ciencia cierta cuáles son los datos reales de esta comunidad autónoma, y junto con las entidades está trabajando en este tema, que me parece fundamental tener un sistema de indicadores previo para después poder comparar, porque si no, no sabemos con qué vamos a comparar, no tenemos la fotografía actual del estado de la comunidad.

También le quiero añadir que, a parte de este fondo, son muchísimas las acciones que ha llevado el Gobierno de España en cuanto al tema de la pobreza infantil, porque se añade a este fondo otro tipo de partidas que se han destinado desde el ministerio en este sentido; por ejemplo a principios de febrero se formalizó la entrega de las subvenciones con cargo al IRPF para las ONG, y gracias a ello se han dado 20 millones de euros dirigidos a programas de urgencia social, o sea, programas para familias con hijos menores y en dificultad económica; otros 25,6 millones de dichas subvenciones fueron a parar a planes de atención a familia e infancia; el Plan concertado de 27,4 millones de euros que se ha mantenido el último año, o el reparto de 40 millones de euros para distribución de alimentos a personas en situación de pobreza que ya se han pagado este año en el primer semestre. Igualmente este fondo para combatir la pobreza lleva una partida específica de 1,4 millones de euros para destinar a ayudas a familias de etnia gitana con menores a cargo, que van también en una coyuntura de pobreza extrema, i el mismo consejo territorial de 16 de julio aprobó otras medidas dirigidas a colectivos más vulnerables, como el Fondo social de vivienda, ampliar a algunos colectivos que no estaban incluidos en este fondo social y dar oportunidad a determinados colectivos para que puedan entrar en estas viviendas sociales; como he dicho también, crear un grupo de trabajo para la nueva estrategia para personas sin hogar.

Y he de decirle que los últimos datos que se tienen ya con la encuesta de la EPA sobre disminución de los índices de pobreza, pues aunque son todavía leves las mejorías, se están viendo unos indicadores mucho más positivos, se está avanzando en la buena dirección, y aunque valoramos la proposición no de ley que nos presenta y creemos que está hecha con las mejores intenciones, creo que la línea que está siguiendo el Gobierno de España es la buena y, como le digo, lo dice justamente la encuesta de población activa del 27 de mayo, que dice que los dos índices de desigualdad más importantes que establece la Unión Europea se reducen en 2003 por primera vez en los últimos años, en concreto el índice 80/20, que mide la desigualdad de la distribución...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Bauzá, vagi acabant.

LA SRA. BAUZÁ I ALONSO:

Sí. ...habla de una baja de 2 décimas; el índice Gini también se reduce en 5 décimas, y la tasa AROPE también ha descendido por primera vez en ambos géneros, con lo cual, aunque creemos que su propuesta está hecha con las mejores intenciones, creemos que no está en la línea correcta y por esto no la vamos a aprobar.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Bauzá. Té la paraula per contradiccions i per un temps de cinc minuts la Sra. Obrador.

LA SRA. OBRADOR I GUZMAN:

Moltes gràcies. Moltes gràcies a la portaveu del Grup MÉS pel suport i l'abstenció en el punt de la proposició no de llei, també. I he de dir a la portaveu del Partit Popular que si la direcció del Govern de l'Estat fos bona no tendríem l'índex de pobresa que tenim avui, no tendríem aquest nombre de persones que estan en situació de pobresa que tenim avui. És cert; ni les mesures que es varen prendre en el passat ni les mesures que es prenen ara no són suficients, i això és una realitat que denuncien no el Partit Socialista, totes les entitats que treballen en pobresa i exclusió. És que vostè no llegeix les memòries o no coneix les memòries de les entitats que estan posant damunt la taula aquestes dades? Creu Roja, Càritas, avui la Xarxa EAPN, denuncien que a la nostra comunitat aquests darrers anys ha augmentat la pobresa d'una manera espectacular. No prenen les mesures.

Miri, el govern Zapatero va prendre mesures de..., va prendre mesures per a les famílies, per als infants, els agradi o no els agradi ho va fer. Varen ser suficients?, evidentment que no. El pacte de progrés en el 2010 va transferir un milió d'euros als ajuntaments, un milió d'euros, i a les famílies, per cobrir necessitats bàsiques, en el 2011 també un altre milió d'euros. A les entitats no governamentals en el 2010 va transferir 800.000 euros, 800.000 euros, i en el 2011 el mateix. És evident que no és suficient, no és suficient, però hi ha voluntat. Vostès estan negant aquesta situació de pobresa, és que estan dient "vamos por el buen camino, hay brotes verdes". Perdonin!, el benefici

empresarial, el benefici, el volum de negoci comercial està augmentant, però està augmentant també la pobresa, són dues línies divergents, dues línies divergents que es donen precisament per la manca de polítiques de suport social i d'introducció de mesures estructurals que vagin encaminades a millorar i que aquesta línia ascendent de taxes de pobresa vagi disminuint.

La reforma laboral, la Llei de dependència, la Llei d'educació, la Llei de sanitat, les polítiques d'ocupació que estam veient que perden fons cada pressupost general. Tot això, senyors del Partit Popular, és una realitat que cronifica la desigualtat social d'aquest país, i vostès ho neguen. I ho ha dit la Sra. Santiago, és que aquí hem tengut entitats socials que han vengut a la ponència a dir que hi ha nins i nines que pateixen fam a les Illes Balears, i vostès només parlen de brots verds. Miri, la renda mínima que vostè ha mencionat va ser congelada al pressupost anterior i a aquest, aquest pressupost que estam enguany; han congelat la renda mínima; està baixant el nombre de beneficiaris de la renda mínima. Els serveis socials estan fent de contenció de les demandes dels usuaris. És que ja no podem més, és que no es poden incorporar més usuaris a la renda mínima. El Pla de prestacions bàsiques vostès l'han retallat el 65%, 65%! Aquesta comunitat rebia el 2011 1,5 milions per al Pla de prestacions bàsiques, i ara rep 500.000 euros. Per tant és a través d'aquestes polítiques que vostès han de transferir perquè arribin pels canals adequats a la població.

Si es planteja la necessitat que hi hagi un fons és perquè vostès de qualque manera han vist que hi ha aquesta realitat, que neguen a qualsevol àmbit en què se'ls plantegi aquest tema. Vostès neguen, "les coses van bé, van millorant, les polítiques estan donant resultat", però després creen aquest fons. Això és una incoherència bastant important, negar que hi ha un sector de població que té necessitats de suport concret, i després dir que les coses van bé i que el percentatge de pobresa baixa amb les seves polítiques.

Miri, el que rebran els ajuntaments, el que rebran els ajuntaments és del tot insuficient; ho han dit per activa i per passiva totes les entitats i vostès com a mínim haurien de reconèixer que 12 euros per infant fins al 2012 és quantitat... bé, innombrable, com a mínim. Haurien de ser reivindicatius, com han fet altres comunitats i denunciar que aquesta quantitat és totalment insuficient i no servirà absolutament per a res. És vera que hi ha ajuntaments que rebran 1.000 euros per lluitar contra la pobresa infantil, 1.000 euros! Però és que els ajuntaments amb més població de l'illa com és l'Ajuntament d'Inca, rebrà 26.000 euros, amb la població que té en situació de risc de pobresa.

Per tant, no poden estar contents, és vera que a nosaltres ens agradaria que a nivell legislatiu es poguessin impulsar lleis que arribessin a un compromís més ferm per millorar la situació de pobresa en aquest país, però, donat que amb el Partit Popular, és impossible impulsar mesures...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Obrador, dur sis minuts, per tant hauria d'acabar.

LA SRA OBRADOR I GUZMAN:

Vaig acabant, vaig acabant. ... mesures legislatives que vagin encaminades a afavorir la igualtat i la cohesió, el que hem d'aprofitar és que al Partit Popular li encanti signar pactes i impulsar pactes: pacte de la infància, incomplert, no s'ha reunit ni una sola vegada la comissió de seguiment del Pacte de la infància..., senyora..., no, no, vostès tenen responsabilitats i a l'hora d'impulsar..., vostès tenen la responsabilitat a l'hora d'impulsar aquest pacte que tots varem signar. El pacte de la pobresa, amb mesures concretes veurem en què queda, veurem en què queda. Nosaltres li hem donat suport perquè confiam que això sigui una mesura per arribar a concretar accions. Però veim que amb el Partit Popular això és molt difícil.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Obrador. No sé si és que jo no ho he entès, o si dir que accepta la votació separada del punt número 2, per una banda... Es fa una votació?

LA SRA. OBRADOR I GUZMÁN:

Sí, sí, votació separada del punt 2, sí, sí, ho acceptam.

LA SRA. PRESIDENTA:

Votació separada del punt 2. Idò votarem primer el punt número 2.

Vots a favor?

Primer, fem la votació ara del punt número 2.

Vots a favor? 4.

Vots en contra? 9.

I abstencions? 1 abstenció.

Passarem ara a la votació de la resta de punts.

Vots a favor? 5.

Vots en contra? 9.

I no havent-hi més assumptes a tractar s'aixeca la sessió.

Moltes gràcies.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS